

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D3/1/A.Ç.-99/3

Karar Sayısı : 99-41/435-274(a)

Karar Tarihi : 06.09.1999

A- DOSYA KONUSU: Pınar Entegre Et ve Yem San. A.Ş. ve Yaşar Birleşik Pazarlama A.Ş.'nin, Güneri Gıda Ltd. Şti.'ne Mc Donald's Restaurantları A.Ş. (Mc Donald's) restoranlarında kullanılan et ürünlerini satmayı reddederek bu pazardaki hakim durumlarını kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası.

B- a) TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER:

Başkan : Prof.Dr. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr.Kemal EROL (İkinci Başkan), Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R.Müfit SONBAY, Murat GENCER.

b) TOPLANTIYA KATILMAYAN ÜYE: Kubilay ATASAYAR.

C- ŞİKAYET EDEN: Güneri Gıda ve Turizm İşletmeleri Ltd. Şti. (Güneri Gıda) (Cihan Sok., 27/5, Sıhhiye/ANKARA).

D- HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:

1) Pınar Entegre Et ve Yem San. A.Ş. (Pınar Et)
(Ankara Asfaltı, 25.km., Kemalpaşa/İZMİR).

2) Yaşar Birleşik Pazarlama A.Ş. (Yaşar Pazarlama)
(Ankara Asfaltı, 25.km., Kemalpaşa/İZMİR).

E- RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN, Ali İhsan ÇAĞLAYAN.

F- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: - McDonald's ile Pınar Et arasında akdedilen fason üretim sözleşmesi gereğince faaliyet gösterdiği pazardaki ekonomik parametreleri belirleme gücüne sahip olmayan Pınar Et'in hakim durumda olduğunun ileri sürülemeyeceği,

- Pınar Et'in hakim durumda olduğu varsayılsa dahi, Pınar Et ile Güneri Gıda arasında herhangi bir ticari ilişkinin bulunmaması nedeniyle, mal vermeyi reddetmenin hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilemeyeceği,
- Franchise alanlara, restoranlarda kullanılan et ürünlerini Serlog Servis Lojistik Dış Ticaret Ltd. Şti.'nden (Serlog) alma zorunluluğunun getirilmesinin, franchise ağının ortak kimliğini, kalitesini ve ününü korumak için gerekli olduğu,
- Franchise alanların, restoranlarda kullanılan veya satılan su gibi bazı ürünleri Serlog dışındaki başka teşebbüslerden alabildikleri,
- Dolayısıyla, McDonald's restoranlarında kullanılan Pınar Et ürünlerini Güneri Gıda'ya satmayı reddetmesinin Kanun'un 6 ncı maddesi uyarınca hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilmemesi gerektiği,
- Pınar Et tarafından üretilen taze et ürünlerinin dağıtımı ile iştigal eden Yaşar Pazarlama'nın McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünleri ile herhangi bir ilişkisinin bulunmadığı,
- Bu nedenlerle, Pınar Et ve Yaşar Pazarlama hakkında Kanun'un 41inci maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve dolayısıyla şikayet başvurusunda talep edilen Kanun'un 9uncu maddesi uyarınca geçici tedbir kararı alınmasına gerek olmadığı.

G- İDDİALARIN ÖZETİ:

- (1) Güneri Gıda'nın Kurum kayıtlarına 08.04.1999 tarih, 1084 sayı ile intikal eden şikayet dilekçesinde özetle;
- Pınar Et'in McDonald's tarafından sağlanan "know-how" ile McDonald's restoranlarının ürün ihtiyacını karşılamak üzere McDonald's hamburger eti, McExtra eti, McNuggets tavuk parçaları, BigMac sosları, dondurmalar için çikolata, çilek ve karamel sosları, "barbecue" ve acı hardal sosları ile milk-shake için çikolata ve vanilya şurupları ürettiği, sözkonusu ürünlerin üretilmesinin ardından, Pınar Et'in doğrudan veya Yaşar Pazarlama aracılığı ile ürünlerin McDonald's'a bağlı Serlog'a ulaşmasını sağladığı, burada toplanan ürünlerin Serlog aracılığı ile McDonald's restoranlarına dağıtıldığı,
  - Güneri Gıda ve diğer franchise alan teşebbüslerin Pınar Et tarafından üretilen McDonald's ürünlerine bağımlı olduğu,
  - piyasada McDonald's ürünlerini aynı kalitede ve özellikte üretebilecek birçok işletme bulunmasına rağmen, sözkonusu ürünlerin sadece Pınar Et tarafından üretildiği ve Serlog'a gönderildiği,
  - 18.11.1998 tarihinde Pınar Et ve Yaşar Pazarlama'ya yukarıda belirtilen ürünleri bedeli karşılığı satın almak istediklerine dair noterden ihtarname çekildiği, ancak her iki firmanın da bu talebi reddettiği,
  - Pınar Et'in McDonald's ürünleri pazarında hakim durumda olduğu ve Güneri Gıda'ya ihtiyaç duyduğu ürünlerin satışını yapmayarak hakim durumunu kötüye kullandığı,
  - geleneksel olarak mal verdikleri müşterileri karşısında sağlayıcıların hakim durumda olduklarının Avrupa Komisyonu tarafından da kabul edildiği,
  - McDonald's ürünlerini piyasa koşullarına göre Pınar Et ve Yaşar Pazarlama'dan temin edemeyen Güneri Gıda'nın satacak ürün bulamaması nedeniyle iki restoranının işletmesini 02.12.1998 tarihinde durdurmak zorunda kaldığı ifade edilmekte ve

- Pınar Et ve Yaşar Pazarlama'nın kendilerine mal vermeyerek McDonald's ürünleri pazarındaki hakim durumlarını kötüye kullanmaları nedeniyle sözkonusu firmaların RKHK'nun 16ncı maddesi uyarınca cezalandırılmaları,
- nihai karara kadar telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimali nedeniyle RKHK'nun 9uncu maddesi uyarınca geçici tedbir kararı verilmesi ve bu amaçla Pınar Et'in Güneri Gıda'nın ihtiyacı olan ürünleri soruşturma sonuçlanana kadar piyasa koşullarına göre Güneri Gıda'ya temin etmesinin sağlanması talep edilmektedir.

H- DOSYA EVRELERİ:

- (2) Sözkonusu başvuru üzerine, Kurum raportörleri tarafından hazırlanan 31.05.1999 tarih, D3/1/A.Ç.-99/3 sayılı ilk inceleme raporu Rekabet Kurulu'nun 15.06.1999 tarihli toplantısında görüşülmüş ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığını belirlemek amacıyla önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (3) Önaraştırma sonucunda hazırlanan 23.07.1999 tarih ve D3/2/A.Ç.-99/5 sayılı önaraştırma raporu, Rekabet Kurulu'nun 06.09.1999 tarihli toplantısında görüşülmüş ve ayrıntıları aşağıda açıklanan 99-41/435-274(a) sayılı nihai karar verilmiştir.

İ- İNCELEME ve DEĞERLENDİRME:

1. McDonald's Franchise Sistemi

- (4) McDonald's'ın halen Türkiye'nin 23 farklı yerleşim biriminde toplam 115 hızlı servis restoranı bulunmaktadır. 115 restorandan 42'sinin işleticiliğini McDonald's kendisi yaparken, geri kalan 73'ünü bağımsız 49 işletmeci işletmektedir. Restoranlardan 66'sı İstanbul'da, 16'sı Ankara'da, 6'sı İzmir'de, 3'ü Adana'da, 2'si Bursa'da, 2'si Marmaris'de, 2'si Bodrum'da ve 1'er adeti İzmit, Eskişehir, Trabzon, Gaziantep, Balıkesir, Kayseri, Edirne, Sapanca, Bolu, Konya, Afyon ve Denizli'de faaliyet göstermektedir.
- (5) McDonald's, restoranlarda kullanılan ürünlerin dağıtıcılığını McDonald's'tan bağımsız bir şirket olan Serlog'a devretmiştir. Serlog, restoranlarda kullanılan ürünleri üreticilerden alarak, Türkiye'nin 23 farklı yerleşim biriminde faaliyet gösteren McDonald's restoranlarına ulaştırmaktadır. Serlog et ürünlerini Pınar Et'ten; ekmekleri East Balt'tan; sos, vanilya-çilek şuruplarını Pınar Süt'ten; ayranları Mis Süt'ten; soğuk içecekleri Maksan'dan ve ketçapları Tat Konserve'den almaktadır. Ancak Serlog, üretici firmalar ile sözkonusu ürünlere ilişkin herhangi bir pazarlık yapmamakta, özellikle ürünlerin fiyatlarına ilişkin tüm ilişkiler McDonald's tarafından yürütülmektedir. Başka bir ifadeyle, üretici firmaların ürünleri Serlog'a satış fiyatları, McDonald's ile üretici firma arasında yapılan görüşmeler sonucu belirlenmektedir. Serlog bu fiyatın üzerine nakliye masrafını ve dağıtım ücretini ilave ederek restoranlara ürünleri satmaktadır. Dağıtım ücreti kilogram bazında, McDonald's ile Serlog arasında yapılan görüşmeler sonucunda belirlenmekte ve dağıtım yapılan her ürün için sabit kalmaktadır. Başka bir ifadeyle, Serlog restoranlara dağıttığı et, patates, ekmeğe ya da diğer herhangi bir ürün için aynı dağıtım ücretini almaktadır.
- (6) McDonald's restoranlarına ürünlerin tümünü Serlog sağlamamaktadır. Örneğin, restoranlarda satılmakta olan ayranların sipariş toplama işini Serlog yaparken,

dağıtımını Mis Süt kendisi yapmaktadır. Ayrıca restoranlar, herhangi bir özelliği olmayan ve etraftaki satıcılardan tedarik edilebilecek su benzeri bazı ürünleri başka satıcılardan alabilmektedir. Serlog, McDonald's restoranlarında kullanılan ürünlerin tek dağıtıcısı konumunda bulunmasına rağmen, Serlog ile McDonald's arasında akdedilmiş herhangi bir yazılı anlaşma bulunmamaktadır.

- (7) Pınar Et, McDonald's restoranlarının ihtiyacı olan dört çeşit et ürününü McDonald's'ın sağlamış olduğu "know-how"ı kullanarak McDonald's'ın kontrolü ile üretmektedir. Dolayısıyla bu ürünler, Pınar Et'in Yaşar Pazarlama kanalıyla dağıtımını yaptığı ve genellikle tüketicilere satılan diğer ürünlerle beraber değerlendirilmemektedir.
- (8) Serlog, McDonald's restoranlarına lojistik hizmet vermek amacıyla kurulan, ancak McDonald's'tan tamamen bağımsız bir kuruluştur. Şirket tarafından restoranlara dağıtılan ürünler McDonald's Satın Alma Müdürlüğü tarafından onaylanmış ürünlerdir. Bu ürünlerin fiyat ve ödeme şartları da yine McDonald's Satın Alma Müdürlüğü tarafından belirlenmektedir.
- (9) Alpha Management GmbH, Administration & Logistics & Production Holding, merkezi Duisburg (Almanya)'da bulunan bir holding şirkettir. Bünyesinde Serlog dahil 28 firma bulunduran, bu firmalara finansman ve danışmanlık konularında hizmet veren bir Alman firmasıdır. Bu firmaların 24'ü Avrupa'nın değişik ülkelerindeki 3000'e ulaşan McDonald's restoranlarına dağıtım ve lojistik hizmet vermektedir.

1. İlgili Pazar

2.1. İlgili Coğrafi Pazar

- (10) McDonald's, tüm Türkiye için restoranlarda kullanılan et ürünlerini üretme hakkını Pınar Et'e vermiştir. Benzer biçimde, dağıtıcı firma olan Serlog'un görevi, McDonald's restoranlarında kullanılan ürünlerin tüm Türkiye'deki restoranlara dağıtımını yapmaktır. Bu çerçevede, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti olarak tanımlanmıştır.

2.2. İlgili Ürün Pazarı

- (11) Pınar Et dört çeşit McDonald's ürününü McDonald's'ın sağlamış olduğu know-how ile üretmektedir. Şikayet başvurusunda, restoranlarda kullanılan et ürünlerinin tek üreticisinin Pınar Et olması nedeniyle, Pınar Et'in sözkonusu McDonald's ürünlerinde kullanılan et ürünleri pazarında hakim durumda olduğu ileri sürülmektedir. İlgili ürün pazarını, en basit haliyle, belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan diğer mallardan oluşan bir pazar olarak tanımlamak mümkündür. Esasen, alıcı konumundaki teşebbüsler tarafından birbirleri yerine kullanılabilen ürünler aynı ilgili ürün pazarında değerlendirilmektedir. Örneğin, "et pazarı", "köfte pazarı", "tavuk eti pazarı" duruma göre tanımlanabilecek ilgili ürün pazarları olabilir. Ancak, sözkonusu bu ilgili ürün pazar tanımları Pınar Et'in McDonald's restoranları için üretmekte olduğu "et ürünleri" için yeterli değildir. Restoranlarda kullanılan et ürünleri, McDonald's'ın sağlamış olduğu "know-how" ile, özel işlem süreçlerinden geçerek özel formüller ile üretilmektedir. Dolayısıyla, her bir restoran, farklı özelliklere sahip olan bu et ürünlerini restoranlarda kullanmak zorundadır. Çapraz talep esnekliği açısından değerlendirildiğinde ise restoranların Pınar Et'in ürettiği

ürünlerin dışında başka bir ürünü kullanmalarının mümkün olmadığı görülmektedir. Üretim ikamesi açısından ise, restoranlarda kullanılan et ürünlerini üretme hakkına sadece Pınar Et'in sahip olması nedeniyle, McDonald's'ın başka bir üreticiye sözkonusu et ürünlerini üretme hakkı vermediği sürece, sözkonusu üretim faaliyeti ne kadar kârlı olursa olsun, başka bir üreticinin bu ürünlerin üretimi ile uğraşamayacağı anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, McDonald's'ın, restoranlarda belli özelliklere sahip et ürünlerinin kullanılmasını zorunlu kılması ve sözkonusu et ürünlerini üretme hakkını yalnızca Pınar Et'e tanınması nedeniyle, ilgili ürün pazarı, "McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünleri" şeklinde tanımlanmıştır.

J- HUKUKİ DEĞERLENDİRME

1. Mal Vermeyi Reddetme Bakımından;

- (12) Şikayet başvurusunda, Pınar Et ve Yaşar Pazarlama'nın McDonald's ürünlerini Güneri Gıda'ya satmayı reddederek hakim durumlarını kötüye kullandıkları iddiasına yer verilmektedir.

Pınar Et ve Yaşar Pazarlama, McDonald's ürünlerinin satışını yapmayı reddetmemiş, McDonald's ürünlerinde kullanılan et ürünlerinin satışını yapmayı reddetmiştir. Dolayısıyla, Pınar Et ve Yaşar Pazarlama'nın hakim durumda olup olmadığının değerlendirileceği pazar, önceki bölümde de ifade edildiği üzere, "McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünleri pazarı"dır.

- (13) 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin uygulamasında, ilgili pazarı kesin olarak tanımladıktan sonra, teşebbüslerin sözkonusu ilgili pazarda hakim durumda olup olmadıklarının değerlendirilmesi gerekmektedir. Kanun'un 3 üncü maddesinde, hakim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmaktadır. McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünleri pazarında Pınar Et dışında faaliyet gösteren başka bir teşebbüs bulunmamaktadır. Sözkonusu ürünleri üretme hakkını McDonald's'ın sadece Pınar Et'e vermiş olması nedeniyle, bu pazardaki üretimin tamamını da Pınar Et gerçekleştirmektedir. Pazardaki üretimin tamamını Pınar Et gerçekleştirmesine rağmen, Pınar Et'in bu pazarda hakim durumda olduğunu ileri sürmek mümkün değildir. Zira, McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünlerinin üretimi konusunda McDonald's ile Pınar Et arasında fason üretim sözleşmesi imzalanmıştır. 10.12.1998 tarihinde imzalanan bu sözleşmede; üretimi yapılan dört çeşit McDonald's ürününe ilişkin olarak tanımlayıcı bilgilere yer verilerek, fason olarak üretilen ürünlerin McDonald's veya göstereceği nakliyecisinin araçlarında Pınar Et rampasından teslim alınacağı ifade edilmektedir. Sözleşme hükmünden de anlaşıldığı üzere, restoranlarda kullanılmak üzere üretilen ürünlerin kime satılacağı McDonald's tarafından belirlenirken, bu ürünlerin franchise alanlara doğrudan satılmayacağına ilişkin herhangi bir kısıtlama tespit edilememiştir. McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünlerinin fiyatları konusunda da Pınar Et bağımsız hareket edememektedir. Restoranlarda kullanılan et ürünlerinin fiyatları McDonald's ile Pınar Et arasında yapılan görüşmeler sonucunda belirlenmekte ve Pınar Et de Serlog'a bu fiyattan ürünleri satmaktadır. Esasen, fason üretim yapan firmaya sözkonusu ürünleri belli müşterilere satma yükümlülüğü getirilmesi ve hangi fiyatla satacağının belirlenmesi son derece doğaldır ve bu tip bir sınırlamayı rekabet ihlali

olarak nitelendirmek mümkün değildir. Zira, fason üretim yapan firma diğer firmanın adına ve genellikle onun sağlamış olduğu olanaklarla üretim yapmaktadır.

- (14) Sonuç olarak, McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünleri pazarında tek üretici olan Pınar Et'in fason üretim yapması ve sözkonusu et ürünleri ile ilgili ekonomik kararları almada bağımsız hareket edememesi nedeniyle, sözkonusu üretici firmanın hakim durumda olduğu ileri sürülemeyeceği gibi, sözkonusu et ürünlerinin franchise alanlara doğrudan Pınar Et tarafından satışının engellendiğine ilişkin herhangi bir tespit de bulunulmamıştır.
- (15) Güneri Gıda tarafından Pınar Et'e 18.11.1998 tarihinde gönderilen ihtarnamede, McDonald's ürünlerinde kullanılan ve Pınar Et tarafından üretilen ürünleri 16.11.1998 tarihine kadar Serlog'dan tedarik ettikleri, ancak bu tarihten itibaren Serlog ile aralarında çıkan anlaşmazlıklar nedeniyle sözkonusu ürünleri alamadıkları ifade edilerek, bu ürünleri, tek üretici konumunda bulunan Pınar Et'ten almak istedikleri ifade edilmiştir. Aynı içerikte bir ihtarname Yaşar Pazarlama'ya da gönderilmiştir. Pınar Et, Güneri Gıda'nın ihtarnamesine cevaben, Güneri Gıda'nın sözkonusu ürünleri Serlog'dan sağladığını, bu iki firma arasında doğan sorunun tamamen tarafları ilgilendirdiğini, kendilerinin bu ticari ilişkiye herhangi bir şekilde taraf olmadığını ve sorunun yine taraflar arasında çözülmesi gerektiğini ifade etmiştir. Görüldüğü üzere Pınar Et, McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünlerini Güneri Gıda'ya satmayı reddetmiştir. Ancak, Güneri Gıda'nın Pınar Et'in müşterisi olmadığı, daha öncesinde iki firma arasında herhangi bir ticari ilişkinin cereyan etmediği açıktır. McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünleri pazarında tek üretici Pınar Et iken, üreticinin tek müşterisi de Serlog'dur. Dolayısıyla, AT uygulamaları ışığında değerlendirildiğinde, hakim durumda olduğu varsayılsa bile Pınar Et'in, daha öncesinde herhangi bir ticari ilişki içerisinde bulunmadığı Güneri Gıda'ya mal satmak zorunda olduğunu ileri sürmek mümkün değildir.

2. Franchise Sistemi Bakımından;

- (16) McDonald's'ın diğer franchise alanlar gibi Güneri Gıda ile akdetmiş olduğu franchise sözleşmeleri incelendiğinde, franchise alanların mal alabilecekleri noktalar konusunda bazı hükümlere yer verildiği görülmüştür.

2.1. Franchise sözleşmelerinin "Tüm Sistem ile Uyum" başlıklı 12nci maddesinde, Lisans Alan'a franchise sisteminin bütünlüğünü sağlamak amacıyla şu kısıtlamalar getirilmektedir:

"Lisans Alan, belirlenmiş yiyecek ve meşrubat ürünleri mönüsü, yiyecek şartnamelerinin yeknesaklığı, hazırlama yöntemleri, kalite, temizlik ve görünüş ve tesis hizmetlerinin yeknesaklığı dahil olmak üzere McDonald's Sisteminin herbir parçasının Lisans Veren bakımından ve Restoranın McDonald's restoranı olarak işletilmesi için önemli olduğunu teyiden beyan etmektedir. Lisans Veren, Lisans Alan'ın Restorandaki faaliyetlerinin McDonald's Sisteminin standartları ve politikaları ile uyum halinde bulunduğundan emin olmak için Restoranı makul zamanlarda teftiş etmek ve Restoranda kullanılan gıdalardan ve gıda-dışı maddelerden örnekler almak hakkına sahip olacaktır.

Lisans Alan aşağıdaki hususlar dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, tüm McDonald's Sistemine uyacaktır:

(a) Restoranı, Kalite, Hizmet ve Temizlik konularındaki belirli standartlara uygun olarak temiz ve sağlıklı bir şekilde işletecek; Lisans Veren ve McDonald's tarafından konulan tüm çalışma prensipleri, uygulamaları ve yöntemlerine uyacak; Restoranda sadece McDonald's tarafından halen belirlenmiş veya ilerde belirlenecek olan yiyecek ve meşrubat ürünlerini sunacak; bina, teçhizat ve park alanını iyi, temiz ve sağlıklı bir durumda, tamiri yapılmış ve iyi ışıklandırılmış şekilde ve McDonald's veya Lisans Veren tarafından zaman zaman öngörülecek standartlara uygun olarak muhafaza edecektir;

...

(h) Yiyecek ürünlerinin dağıtılmasında ve satışında: (i) sadece onaylanan markaları taşıyan ve McDonald's Sistemi şartnamelerine ve kalite standartlarına uygun olup McDonald's veya Lisans Veren tarafından zaman zaman belirlenecek olan kapları, kartonları, torbaları, peçeteleri ve diğer kağıt malzeme ve ambalajları; (ii) McDonald's veya Lisans Veren tarafından zaman zaman belirlenecek McDonald's Sistem şartnamelerini ve standartlarını karşılayan tatlandırıcıları, garnitürleri ve gıda ve meşrubat katkı maddelerini ve (iii) sadece McDonald's veya Lisans Veren tarafından zaman zaman belirlenecek gıda hazırlama ve elden geçirme yöntemlerini kullanacaktır..."

2.2. Franchise sözleşmelerinin önemli ihlallerin belirtildiği 20 nci maddesinde, iki önemli ihlal şu şekilde tanımlanmıştır:

“...

(i) Lisans Alan'ın (i) McDonald's veya Lisans Veren tarafından belirlenenler dışında, (ii) yiyecek ve meşrubat ürünleri için McDonald's Sistem şartnamelerine uymayan, veya (iii) McDonald's veya Lisans Veren tarafından konulmuş yöntemlere uygun olarak hazırlanmamış yiyecek ve meşrubat ürünlerini satması.

(j) Lisans Alan'ın Lisans Veren tarafından belirlenen ürünleri satmaması..."

- (17) Franchise anlaşmalarında yer alan bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere, McDonald's franchise sisteminin yeknesaklığını, bütünlüğünü ve ününü korumak amacıyla, franchise alanlara, franchise veren tarafından belirlenmiş olan yiyecek, meşrubat, tatlandırıcı ve garnitür gibi belirli bir kalitede malzeme kullanma zorunluluğu getirilmektedir. 1998/7 sayılı Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5 inci maddesi (a) ve (b) bendleri uyarınca, franchise verenin fikri ve sınai mülkiyet haklarını korumak ve franchise ağının ortak kimliğini ve ününü sürdürmek için gerekli olmaları koşuluyla, franchise alanlara, franchise veren tarafından veya onun belirlediği üçüncü kişiler tarafından imal edilen malları satma yükümlülüğü getirilebilmektedir. Başka bir ifadeyle, McDonald's'ın tüm restoranlarda Pınar Et tarafından üretilen et ürünlerini kullanma zorunluluğu getirmesi Tebliğ kapsamındadır. Pınar Et tarafından üretilen et ürünlerini nereden alacaklarına ilişkin olarak McDonald's Franchising Sistemi'nde herhangi bir zorlama olmamasına rağmen, franchise alanlar kaynak olarak dağıtıcı firma olan Serlog'u tercih etmektedirler. Pınar Et ise kendisinden sözkonusu ürünleri almak isteyen Güneri Gıda'ya aralarında herhangi bir ticari ilişki olmadığını ileri sürerek mal vermeyi

reddetmiştir. Dolayısıyla, 1998/7 sayılı Tebliğ açısından da herhangi bir hukuka aykırı durum sözkonusu değildir.

K- SONUÇ

(18) Açıklanan nedenlerle;

- 1- Pınar Et'in, firmalar tarafından üretilen ve McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünlerini Güneri Gıda'ya satmayı reddetmesinin Kanun'un 6 ncı maddesi uyarınca hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilemeyeceğine,
- 2- Pınar Et tarafından üretilen taze et ürünlerinin dağıtımını yapan Yaşar Pazarlama'nın McDonald's restoranlarında kullanılan et ürünleri ile herhangi bir ilişkisinin bulunmadığına,
- 3- Dolayısıyla, Pınar Et ve Yaşar Pazarlama hakkında Kanun'un 41inci maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve dolayısıyla şikayet başvurusunda Kanun'un 9 uncu maddesi uyarınca talep edilen geçici tedbir kararının alınmasına gerek olmadığına,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.